

08.03.2024

Dnro 1047/03.04.04.04.19/2023

Asia

Valitus jätelain mukaisessa hallintopakkoasiassa

Valittaja

Hymera Oy

Päätös, josta valitetaan

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 14.6.2022
UUDELY/8399/2015

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut Hymera Oy:lle ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla määräyksen 2 ja jätelain 126 §:n nojalla määräykset 1 ja 3. Tässä asiassa on kyse jätelain mukaisista määräyksistä 1 ja 3, jotka kuuluvat seuraavasti:

Määräys 1

Laitosalueen asfalttipinnoite siltä osin kuin siinä on havaittavissa oranssia sakkaa, on puhdistettava ja hulevesikaivojen lietepesät sekä viemäriputket tyhjennettävä ja puhdistettava siten, ettei niistä aiheudu puhdistuksen yhteydessä kuormitusta ympäristöön. Puhdistuksesta syntyneet jätteet on toimitettava jätelain 29 §:n mukaiseen asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Toimenpiteet on toteutettava 29.7.2022 mennessä. Suunnitelma toimenpiteistä aikatauluineen on toimitettava tätä ennen Uudenmaan ELY-keskukselle tiedoksi 20.7.2022 mennessä. Uudenmaan ELY-keskukselle on toimitettava selostus tehdyistä toimenpiteistä sekä tositteet poistoimitetuista jätteistä välittömästi tehtyjen toimenpiteiden jälkeen.

Määräys 3

Kiinteistöllä ei saa käsitellä tai varastoida käytöstä poistettuja käsittelyaltaita. Kiinteistöllä olevat käsittelyaltaat, suodatinlaitteiston pölyjäte ja jäteöljy tulee toimittaa jätelain 29 §:n mukaiseen asianmukaiseen vastaanottopaikkaan, 29.7.2022 mennessä. Uudenmaan ELY-keskukselle on toimitettava selostus tehdyistä toimenpiteistä sekä tositteet poistoimitetuista jätteistä välittömästi tehtyjen toimenpiteiden jälkeen.

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

ELY-keskus on määrännyt, että määräyksiä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Uhkasakon asettaminen

ELY-keskus on asettanut määräyksen 1 tehosteeksi 10 000 euron kiinteän uhkasakon ja määräyksen 3 tehosteeksi 10 000 euron kiinteän uhkasakon.

Jos määräyksiä ei noudateta, ELY-keskus voi uhkasakkolain 10 §:n nojalla tuomita uhkasakon maksettavaksi.

ELY-keskus on perustellut määräyksiä 1 ja 3 muun ohella seuraavasti:

Määräys 1

Määräyksen mukaisten jätteiden jätelain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukainen haltija on kiinteistön omistajana Hymera Oy siltä osin kuin se on tuottanut kiinteistölle lisää määräyksen mukaista jätettä käsittelemällä pilkottuja käsittelyaltaita ja se on kiinteistön haltija, ja jätteet ovat kiinteistön omistajan hallussa. Kiinteistön omistajalla on jätteiden haltijana jätelain 28 §:n mukainen jätehuoltovelvollisuus.

Osa laitoskiinteistön asfaltilla ja hulevesiviemäreissä olevasta jätteestä on peräisin Baltic Best Metal Cargo Oy:n toiminnasta ja siltä osin jätteiden haltija on Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesä. Konkurssipesä on ilmoittanut, että se on varaton eikä sillä ole taloudellisia edellytyksiä noudattaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen numero 12/2021 määräyksiä. Konkurssipesän varattomuus käy myös ilmi konkurssipesän toimittamista asiakirjoista (pesäluettelo, selonteko konkurssipesästä 7.2.2020–2.3.2021). Hymera Oy on vuokrannut laitoskiinteistön rakennuksineen Baltic Best Metal Cargo Oy:n käyttöön ja se on täten ollut tietoinen kiinteistöllä harjoitettavasta toiminnasta ja siitä syntyvistä jätteistä, ja sallinut kuumasinkityslaitostoiminnan harjoittamisen kiinteistöllä. Konkurssipesä ei tosiasiallisesti kykene huolehtimaan jätehuoltovelvollisuudestaan ja koska Hymera Oy on sallinut jätettä tuottavan kuumasinkitystoiminnan kiinteistöllään, Hymera Oy:llä on jätelain 28 §:n 2 momentin mukainen toissijainen jätehuoltovelvollisuus kyseessä olevista jätteistä.

Määräyksen mukaiset jätehuoltotoimet tulee tehdä viipymättä ja viimeistään määräyksen mukaisena määräpäivänä, ettei asfalttipinnoitteesta ja sadevesikaivojen lietepesistä sekä niiden puhdistamisesta pääse haitta-aineita ympäristöön ja aiheuta ympäristön pilaantumista. Konkurssipesän vuosiselonteossa on todettu, että konkurssipesään saattaa kertyä tulevaisuudessa huomattava määrä varallisuutta. Varallisuuden kertyminen konkurssipesään on kuitenkin epävarmaa ja tapahtuisi mahdollisesti vasta pitkän ajan kuluttua useiden vuosien päästä.

Määräys 3

Kuumasinkitystoiminnassa käytetyt käsittelyaltaat ovat olleet ja ovat edelleen kiinteistön omistajan hallussa ja tämän omaisuutta, jolloin Hymera Oy on kyseisten jätteiden jätelain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu haltija ja sillä on näin ollen jätelain 28 §:n 1 momentin nojalla velvollisuus järjestää niiden jätehuolto.

Suodatinlaitteiston pölyjäte sekä oletettavasti myös laitosrakennuksen edustalla oleva jäteöljysäiliö on muodostunut kuumasinkityslaitoksen toiminnassa, jolloin jätteen haltijana on ollut Baltic Best Metal Cargo Oy ja yrityksen konkurssiin asettamisen jälkeen konkurssipesä. Konkurssipesä on ilmoittanut, että se on varaton eikä sillä ole taloudellisia edellytyksiä huolehtia kiinteistöllä olevista jätteistä, mikä ilmenee myös sen toimittamista asiakirjoista (pesäluettelo, selonteko konkurssipesästä 7.2.2020–2.3.2021). Jätelain 28 §:n 2 momentin nojalla kiinteistön haltijana Hymera Oy:llä on tässä tapauksessa toissijainen jätteiden jätehuoltovastuu, koska jätteen haltija konkurssipesä ei varattomuutensa vuoksi kykene huolehtimaan jätehuoltovelvollisuudestaan ja kiinteistön haltija Hymera Oy on sallinut kiinteistöllä ja sen toimitiloissa harjoitettavan kuumasinkityslaitostoiminnan ja siitä aiheutuvien jätteiden tuottamisen kiinteistöllä. Näin ollen Hymera Oy:llä on jätelain 28 §:n 2 momentin mukainen toissijainen jätehuoltovelvollisuus kyseessä olevista jätteistä.

Määräyksen mukaiset jätehuoltotoimet tulee tehdä viipymättä ja viimeistään määräyksen mukaisena määräpäivänä. Määräys on annettu kuumasinkitystoiminnasta syntyneiden vaarallisten jätteiden toimittamiseksi asianmukaiseen käsittelyyn. Vaarallisten jätteiden epäasiallisesta ja pitkittyneestä varastoinnista voi päätyä jätettä ympäristöön valvomattomalla teollisuuskiinteistöllä. Ympäristöön päästessään vaarallisten jätteiden sisältämät haitalliset aineet voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Konkurssipesän vuosiselonteossa on todettu, että konkurssipesään saattaa kertyä tulevaisuudessa huomattava määrä varallisuutta. Varallisuuden kertyminen konkurssipesään on kuitenkin epävarmaa ja tapahtuisi mahdollisesti vasta pitkän ajan kuluttua useiden vuosien päästä.

Hymera Oy:n tekemä sopimus Norbro Oy:n kanssa ei ole sisältänyt mainintaa käsittelyaltaista eikä muistakaan määräyksen mukaisista jätteistä. Kyseisellä sopimuksella ei ole merkitystä määräyksen antamisen kannalta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittaja on valituksessaan Helsingin hallinto-oikeudelle vaatinut, että hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen määräykset 1 ja 3 sekä määräysten tehosteeksi asetetut uhkasakot sekä keskeyttää päätöksen täytäntöönpanon tältä osin hallinto-oikeuden käsittelyn ajaksi. Lisäksi valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeus velvoittaa ELY-keskuksen korvaamaan valittajalle asiassa aiheutuvat oikeudenkäyntikulut korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lukien, kun 30 päivää on kulunut hallinto-

oikeuden päätöksen antamisesta. Oikeudenkäyntikulujen määräksi on valituksessa ilmoitettu 2 480 euroa lisättynä arvonnalisäverolla 595,20 euroa ja oikeudenkäyntimaksu 270 euroa eli yhteensä 3 345,20 euroa.

Perustelut

Hymera Oy omistaa kiinteistön 106-32-3136-5. Hymera Oy on vuokrannut kiinteistön Baltic Best Metal Cargo Oy:lle (entinen Hyvinkään Kuumagalvanointi Oy). Baltic Best Metal Cargo Oy:lle on myönnetty ympäristölupa 5.6.2008 kuumasinkitystoimintaan. Vuokrasopimus on päättynyt kesällä 2019, jolloin vuokralaisen on pitänyt tyhjentää ja siivota kiinteistö ja kiinteistöllä sijaitseva halli. Baltic Best Metal Cargo Oy on asetettu konkurssiin 7.2.2020. Yhtiö on siirtynyt julkisselvitykseen 14.9.2020.

Hymera Oy on myynyt 12.7.2021 päivätyllä myyntisopimuksella Norbro Oy:lle kiinteistöllä ollutta metalliromua, käsittelyaltaita sekä teräksisen sinkkipadan ja sen sisällä olleen sinkin. Myyntisopimuksen mukaan Norbro Oy on noutanut ostamansa tavarat kiinteistöltä ja sillä on ollut velvollisuus 30.9.2021 mennessä puhdistaa jälkensä piha-alueelta ja hallien sisätiloista.

Valituksenalaisessa päätöksessä on kyse kiinteistön haltijan toissijaisesta vastuusta ja ensisijainen vastuu jätehuollon järjestämisvelvollisuudesta on jätelain 28 §:n 1 momentin mukaan jätteen haltijalla. Jätelaissa lähtökohtana on myös aiheuttamisperiaate, jonka mukaan jätteen alkuperäinen tuottaja taikka nykyinen tai aiempi jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista mukaan lukien tarvittavasta infrastruktuurista ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

Baltic Best Metal Cargo Oy on jätteiden aiheuttajana ensisijaisessa vastuussa jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä ja koska yhtiö on asetettu konkurssiin, vastaa siitä Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesä massavelkaisesti (KHO 2003:51 ja KHO 2017:53). ELY-keskus on tavoittanut konkurssipesän ja saanut siltä lausuman. Konkurssipesä ei ole lausumassaan kiistänyt vastuutaan vaan todennut, että sillä ei ole taloudellisia mahdollisuuksia suorittaa jätelain mukaisia puhdistustoimia ja täyttää siten jätehuoltovastuutaan. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytäntö huomioon ottaen konkurssipesän varattomuus ei kuitenkaan ole riittävä peruste jätehuollon järjestämisestä kieltäytymiseen, vaan konkurssipesällä on siitä huolimatta massavelkainen vastuu.

Yhtiö on asetettu julkisselvitykseen, joten jätehuolto tulee ensisijaisesti tarvittaessa suorittaa julkisista varoista. Hallituksen esityksessä konkurssilain muuttamiseksi (HE 221/2018 vp) myös todetaan, että eräissä tapauksissa konkurssiasiamies on hakenut pesän julkisselvitykseen konkurssilain 11 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun muun erityisen syyn perusteella, jotta on voitu hallitusti toteuttaa ympäristötoimenpiteitä ja valvoa julkisten varojen käyttöä. Siten julkisselvitys on nimenomaan tarkoitettu siihen, että mahdolliset konkurssiin asetettujen jätteiden aiheuttajien jätelain mukaiset laiminlyönnit voidaan toteuttaa.

Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesän lausumaan liitettyssä vuosiselonteossa on todettu, että konkurssipesään saattaa kertyä tulevaisuudessa huomattava määrä varallisuutta. Tästä varallisuudesta on ensisijaisesti katettava konkurssipesän massavelat, jollaisiksi nyt kyseessä oleva jätelain jätehuoltovastuun järjestämisvelvollisuus luetaan. Siten jätteen aiheuttajalla ja haltijalla eli Baltic Best Metal Cargo Oy:llä ja sen konkurssipesällä on velvollisuus ja mahdollisuus huolehtia jätelain mukaisista velvollisuuksistaan.

On kohtuutonta pyrkiä siirtämään jätelain mukainen jätehuoltovastuu kiinteistön haltijalle sillä perusteella, että luvanvaraisen toiminnan harjoittaja on mennyt konkurssiin ja konkurssipesä ei taloudellisesti kykene hoitamaan velvollisuuksiaan. Käytännössä tällainen tulkinta johtaisi lähes aina konkurssitilanteessa siihen, että kiinteistön haltija joutuisi huomattavaan vastuuseen toisen yhtiön maksukyvyttömyydestä johtuen.

Hymera Oy ei ole kiinteistön omistajana sallinut jätettä tuottavaa toimintaa kiinteistöllä tai jätteen tuomista kiinteistölle. ELY-keskuksen määräyksiin 1 ja 3 sisältyvät jätteet eli oranssi sakka sekä käsittelyaltaat, suodatinlaitteiston pölyjäte ja jäteöljy ovat aiheutuneet Baltic Best Metal Cargo Oy:n toiminnasta. Valituksenalaisessa päätöksessä on kuitenkin myös todettu, että oranssia sakkaa havaittiin ilmestyneen lisää laitoskiinteistölle ELY-keskuksen tarkastuksella 9.9.2021. Tällöin vaikutti siltä, että kuumasinkitystoiminnan käsittelyaltaita oli puhdistettu oranssista aineesta harjalla. Oranssia sakkaa oli runsaasti käsittelyaltaiden ympärillä asfaltilla ja kertyneenä hulevesikaivojen ympärille. Sakkajätettä on ELY-keskuksen käsityksen mukaan näin ollen tullut toiminnan lopettamisen jälkeen lisää kiinteistölle. Hymera Oy ei ole harjoittanut kiinteistöllä missään vaiheessa toimintaa, josta olisi voinut aiheutua väitetyllä tavalla lisää jätettä.

Norbro Oy on sitoutunut jäljiltään siivoamaan kiinteistön piha-alueet ja hallin. Siten Hymera Oy ei ole vastuussa mahdollisesta väitetystä uudesta jätteestä. Lisäksi Hymera Oy:n käsityksen mukaan oranssi sakka on ruostetta, jota on lähtenyt pihalla seisovista sinkitystä odottavista metallituotteista silloin, kun alueella on vielä harjoitettu sinkitystoimintaa. ELY-keskus ei ole selvittänyt, mitä oranssi sakka on eli onko kyseessä jäte.

Asian käsittely ja selvittäminen Helsingin hallinto-oikeudessa

Helsingin hallinto-oikeus on 22.7.2022 antamallaan välipäätöksellä numero H4146/2022 hylännyt Hymera Oy:n valituksenalaisen päätöksen määräysten 1 ja 3 täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

Uudenmaan ELY-keskus on valituksesta antamassaan lausunnossa esittänyt, että valitus ja oikeudenkäyntikuluvaatimus tulee hylätä ja todennut muun ohella seuraavaa:

Valituksessa ei ole esitetty mitään sellaista, mikä antaisi aihetta kumota ELY-keskuksen päätöksen. ELY-keskus on viitannut päätöksensä perusteluihin.

Baltic Best Metal Cargo Oy:n toiminnassa syntyneet jätteet ovat ensisijaisesti jätelain 28 §:n mukaisesti yhtiön konkurssipesän vastuulla. Konkurssipesä ei varattomuutensa vuoksi käytännössä pysty huolehtimaan jätehuollon järjestämisvastuusta, joten jätelain 28 §:n 2 momentin mukaisesti ja edellytysten täytyessä voidaan toissijaisesti velvoittaa kiinteistön haltija. Käytännössä konkurssipesän velvoittaminen olisi johtanut konkurssipesän konkurssiin ja jätehuoltotoimet olisivat jääneet edelleen tekemättä. Jätelain esitöissä (HE 199/2010) on mainittu, että jätelain 28 §:n 2 momentin mukainen toissijainen jätehuoltovastuu on säädetty siitä syystä ja sen varalta, että ensisijaisesti vastuullista tahoa ei esimerkiksi maksukyvyttömyyden johdosta saataisi huolehtimaan velvollisuudestaan.

Julkisselvityksen tarkoituksena ei ole se, että konkurssiin menneen tahon toiminnasta aiheutuneet ympäristövahingot ja niistä seuranneet kustannukset maksettaisiin automaattisesti valtion varoista. Konkurssilain esitöiden mukaan tarkoituksena on, että sellaisissa poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tai korjaamiseksi välttämättömät ja kiireelliset toimenpiteet tulisi hoitaa mahdollisimman pikaisesti ja rahoitus toimenpiteisiin järjestettäisiin ELY-keskuksen kautta, tulisi tällaiset valtion rahoittamat toimenpiteet hoitaa hallitusti ja valvotusti ja valvoen tarkasti julkisten varojen käyttöä. Tämä käy myös ilmi valittajan lainaamasta esitöiden (HE 221/2018) kohdasta.

Baltic Best Metal Cargo Oy on ollut vuokralaisena Hymera Oy:n omistamalla kiinteistöllä, jolla se on harjoittanut kuumasinkitystoimintaa. Hyvinkään Kuumagalvanointi Oy on aloittanut kuumasinkitystoiminnan kiinteistöllä vuonna 2008. Ennen tätä kiinteistöllä on harjoittanut samaa toimintaa Aurajoki Oy. Kiinteistö on ollut Hymera Oy:n omistuksessa ainakin 26.4.2013 lähtien. Vuokraamalla laitосkiinteistön rakennuksineen Baltic Best Metal Cargo Oy:n käyttöön, kiinteistön omistaja on ollut tietoinen kiinteistöllä harjoitettavasta toiminnasta ja myös sallinut kyseessä olevan toiminnan ja siinä syntyvien jätteiden tuottamisen kiinteistöllä.

Kiinteistön haltija on kiinteistön pihalla havaitun lisääntyneen sinkkisakkajätteen haltija. Hymera Oy:n tekemä sopimus Norbro Oy:n kanssa ei ole sisältänyt mainintaa käsittelyaltaista eikä muistakaan määräyksen 1 tai 3 mukaisista jätteistä. Kyseisellä sopimuksella ei ole ollut merkitystä määräyksen antamisen kannalta. ELY-keskus on päätöksessään katsonut tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella, että oranssi sakka mitä ilmeisimmin on irrotettu käsittelyaltaista ja kyse on vaarallisesta jätteestä.

Asiassa ei ole oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95–96 §:ssä mainittua perustetta, miksi ELY-keskuksen tulisi korvata Hymera Oy:n oikeudenkäyntikulut. Oikeudenkäynti on aiheutunut siitä, että Hymera Oy ei ole kehoituksista huolimatta noudattanut jätelain mukaisia vastuutaan.

Valittaja on ilmoittanut, ettei se anna vastaselitystä.

Merkintä

Helsingin hallinto-oikeus on 13.9.2023 antamallaan päätöksellä numero 5106/2023 siirtänyt Uudenmaan ELY-keskuksen 14.6.2022 diaarinumero UUDELY/8399/2015 annetuista määräyksistä 1 ja 3 Helsingin hallinto-oikeudelle tehdyn valituksen Vaasan hallinto-oikeuteen käsiteltäväksi yhdessä saman päätöksen määräyksestä 2 Vaasan hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen (Vaasan hallinto-oikeuden diaarinumero 896/2022) kanssa.

Vaasan hallinto-oikeus on tänään antamallaan päätöksellä ratkaissut Uudenmaan ELY-keskuksen 14.6.2022 antaman päätöksen määräystä 2 koskevan valituksen (Vaasan hallinto-oikeuden diaarinumero 896/2022).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää valituksen.
2. Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

1. Pääasia

Asiassa saatua selvitystä

Baltic Best Metal Cargo Oy on harjoittanut ympäristöluvanvaraista kuumasinkityslaitoksen toimintaa kiinteistöllä 106-32-3136-5 Hyvinkäällä. Kiinteistön omistaa Hymera Oy ja Baltic Best Metal Cargo Oy on vuokrannut kiinteistöä toimintaansa. Selvennyslainhuuto Hymera Oy:n omistuksesta on kirjattu 26.4.2013. ELY-keskuksen tekemien tarkastusten ja Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesältä saatujen tietojen mukaan kuumasinkityslaitoksen toiminta on loppunut kesällä 2019. Baltic Best Metal Cargo Oy on asetettu konkurssiin 7.2.2020. Konkurssi on määrätty julkisselvitykseen 14.9.2020.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 20.1.2021 päätöksellään numero 12/2021 päättänyt, että Baltic Best Metal Cargo Oy:n kuumasinkityslaitoksen toiminnalle myönnetty ympäristölupa raukeaa ja antanut toiminnan lopettamista koskevia määräyksiä. Määräyksissä on muun muassa määrätty laitosalueen asfalttipinnoitteen, viemäriputkien ja hulevesikaivojen puhdistamisesta sekä piha-alueella olevien romujen ja muiden jätteiden toimittamisesta hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi.

ELY-keskus on kehottanut Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesää 27.4.2021 noudattamaan aluehallintoviraston edellä mainittua päätöstä ja varannut konkurssipesälle mahdollisuuden antaa selityksensä asiassa. Konkurssipesän selityksen 19.5.2021 ja siihen liitetyn pesäluettelon ja konkurssipesän selonteon 7.2.2020–2.3.2021 mukaan konkurssipesä on

varaton eikä määräysten noudattamiseen ole edellytyksiä. Määräyksiä ei ole voitu noudattaa myöskään sen vuoksi, että kiinteistöllä olevat jätteet ovat Kuu Ras Oy:n omaisuutta ja ne sijaitsevat kolmannen eli Hymera Oy:n omistamalla kiinteistöllä. Konkurssipesä on alkuvuodesta 2021 nostanut kolme takaisinsaantikannetta läheisyhtiöitä ja lähipiiriä vastaan. Konkurssipesän mukaan näistä ei ole odotettavissa varoja konkurssipesään ainakaan vielä pitkään aikaan.

ELY-keskuksen tarkastuskäynnillä 9.9.2021 (tarkastusmuistio 24.9.2021) kiinteistöllä 106-32-3136-5 on tehty havaintoja, joiden mukaan edellisen valvontakäynnin 25.2.2020 jälkeen kiinteistön piha-alueella oli pilkottu oletettavasti kuumasinkitystoiminnan käsittelyaltaita. Muistion mukaan vaikutti siltä, että käsittelyaltaita oli yritetty puhdistaa oranssista aineesta harjalla. Oranssia sakkaa oli runsaasti käsittelyaltaiden ympärillä asfaltilla ja kertyneenä hulevesikaivojen ympärille. Sakan pääsyä hulevesiviemäriin ei ollut estetty. Kemikaalien varastoinnissa oli puutteita ja piha-alueella oli kasoissa muun muassa purkujätteitä, metallia ja autonrenkaita. Suodatinlaitteiston lattialla oli pölyjätettä. Kiinteistön asfaltissa oli edelleen helmikuussa 2020 havaitut oranssit valumajäljet. Kiinteistön ulkopuolisessa purkuoajassa oli havaittavissa karkeaa oranssia sakkaa.

ELY-keskus on 24.9.2021 kuullut ja kehottanut Hymera Oy:tä muun ohella toimimaan kiinteistöllä havaittujen jätteiden ja kemikaalien osalta aluehallintoviraston yllä mainitussa päätöksessä ja kehotuksessa tarkemmin kuvatulla tavalla. Kehotuksen mukaan, jos sitä ei noudateta, ELY-keskus voi jätelain 126 §:n nojalla määrätä Hymera Oy:n noudattamaan kehotusta sakon uhalla. Hymera Oy on 3.11.2021 antanut selityksen ja 24.1.2022 lisäselityksen kuulemis- ja kehotuskirjeen johdosta. Hymera Oy on kiistänyt vastuunsa asetetuista velvoitteista ja todennut, että Baltic Best Metal Cargo Oy on jätteiden aiheuttajana ensisijaisessa vastuussa jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä ja koska yhtiö on asetettu konkurssiin, vastaa siitä Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesä massavelkaisesti.

ELY-keskuksen tarkastuksella 31.3.2022 (tarkastusmuistio 7.6.2022) kiinteistöllä 106-32-3136-5 tarkoituksena on ollut selvittää, oliko ELY-keskuksen 24.9.2021 antamaa kehotusta noudatettu. Tarkastushetkellä kiinteistöllä ei ollut toimintaa. Kiinteistö oli edelleen epäsiisti. Kiinteistön omistajan eli Hymera Oy:n edustajan mukaan kehotuksessa edellytettyä hule- ja sulamisvesien vaikutusten tarkkailua ei ole tehty laitoksen alapuolisessa ojassa. Kiinteistön omistajan edustajan mukaan laitoskiinteistön sadevesikaivojen lietepesät ja kiinteistön alapuolinen purkuoja, jonne kiinteistön hulevedet johdetaan, on tarkoitus puhdistaa. Kiinteistön omistajan edustaja on arvioinut, että puhdistus voitaisiin toteuttaa kesällä 2022.

Tarkastushetkellä piha-alueella pilkotti lumen alta käsittelyaltaiden pilkottuja osia laitoskiinteistön itä- ja pohjoispuolella. Kiinteistön omistajan edustajan mukaan sinkkipata ja käsittelyaltaat oli myyty jätealan yritykselle, jonka olisi pitänyt viedä myydyt tavarat pois kiinteistöltä syksyllä 2021 sekä siistiä piha-alue jäljiltään. Käsittelyaltaiden pilkkominen on tehty käsittelyaltaiden ostajan toimesta.

Kuumasinkityslaitoksen toiminnassa käytetyn suodatinlaitteiston lattialla oli edelleen pölyjätettä, joka tarkastusmuistion mukaan on oletettavasti vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavaa suodatinpölyjätettä. Suodatinlaitteiston ovi oli auki. Vaarana on todettu olevan, että lattialla olevaa pölyjätettä voi ajautua auki olevasta ovesta lähiympäristöön. Teollisuusrakennuksen pohjoisreunalla oli varastoituna edelleen kaksi öljysäiliötä. Säiliöt olivat asfaltilla ilman suojaallasta. Kiinteistön omistajan edustajan mukaan säiliöt sisältävät jäteöljyä.

ELY-keskus on 14.6.2022 antamallaan, nyt käsiteltävänä olevalla päätöksellä määrännyt jätelain 126 §:n nojalla Hymera Oy:n järjestämään toimintakiinteistön jätehuollon määräyksistä 1 ja 3 ilmenevällä tavalla.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on Hymera Oy:n valituksesta ratkaistavana, onko ELY-keskus voinut antaa Hymera Oy:lle valituksenalaisen päätöksen määräykset 1 ja 3 jätelain 28 §:n 2 momentin mukaisen kiinteistön haltijan toissijaisen vastuun perusteella sekä tehostaa määräyksiä uhkasakoilla.

Jätelain 126 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo jätelakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. Saman momentin 2 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetelleen palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Jätelain 13 §:n 1 momentin mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Saman pykälän 2 momentin mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle ja ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Jätelain 28 §:n 1 momentin mukaan jätteen haltijan on järjestettävä jätehuolto, jollei 4, 5 tai 6 luvussa toisin säädetä. Saman pykälän 2 momentin mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätteen haltija ei huolehdi velvollisuudestaan tai tätä ei tavoiteta ja jos kiinteistön haltija on sallinut jätettä tuottavan toiminnan kiinteistöllä tai jätteen tuomisen kiinteistölle.

Jätelain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaan jätelaissa *jätteen haltijalla* tarkoitetaan jätteen tuottajaa, kiinteistön haltijaa tai muuta, jonka hallussa jäte on. Saman momentin 12 kohdan mukaan jätelaissa *kiinteistön haltijalla* tarkoitetaan kiinteistön omistajaa tai vuokraoikeuden haltijaa. Saman momentin 16 kohdan mukaan jätelaissa *jätehuollolla* tarkoitetaan jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja loppukäsittelyä, mukaan lukien tällaisen toiminnan tarkkailu ja seuranta sekä loppukäsittelypaikkojen jälkihoito ja toiminta välittäjänä.

Jätelain 20 §:n mukaan jätteen alkuperäinen tuottaja taikka nykyinen tai aiempi jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista (*aiheuttamisperiaate*).

Hallituksen esityksen eduskunnalle jätelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 199/2010 vp) jätelain 28 §:n 2 momenttia koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kiinteistön haltija olisi toissijaisesti vastuussa jätehuollosta, jos jätteen haltijaa tai edellisiä haltijoita ei tavoitettaisi tai näitä ei esimerkiksi maksukyvyttömyyden johdosta saataisi huolehtimaan velvollisuudestaan. Kiinteistön haltija olisi kuitenkin vastuussa vain sellaisesta jätteestä, jonka tuottamisen kiinteistöllä tai tuomisen kiinteistölle hän on sallinut. Kiinteistön haltijalla voidaan katsoa olevan velvollisuus seurata ja valvoa kiinteistöllä harjoitettavaa toimintaa. Jos kiinteistöllä läjitettäisiin muualta tuotua jätettä esimerkiksi useita kuukausia ilman, että kiinteistön haltija kehottaisi jätteen haltijaa poistamaan jätteen, tämä voitaisiin tulkita kiinteistön haltijan hyväksynnäksi. Kiinteistön haltijan velvollisuuden laajuutta olisi kuitenkin aina arvioitava tapauskohtaisesti. Kiinteistön haltijaa ei säännöksen nojalla voitaisi velvoittaa järjestämään esimerkiksi onnettomuuden seurauksena kiinteistölle joutuneen jätteen jätehuoltoa. Säännöstä sovellettaessa olisi lisäksi huomattava, että kiinteistön haltija on usein myös jätteen haltija. Tällöin jätehuoltovastuu olisi kiinteistön haltijalla jo 1 momentin pääsäännön perusteella.

Hallinto-oikeus toteaa, että Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesä on yhtiön toiminnassa syntyneiden ja toiminta-alueelle jääneiden jätteiden jätelain 6 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettu haltija ja on jätelain 20 §:n ja 28 §:n 1 momentin mukaisesti ensisijaisesti vastuussa jätehuollon järjestämisestä ja kustannuksista. Jätelain 28 §:n 2 momentissa säädettyä kiinteistön haltijan toissijaista vastuuta arvioitaessa on otettava huomioon selvitys siitä, onko ensisijaisesti vastuussa oleva jätteen haltija tosiasiallisesti kykenemätön vastaamaan velvoitteistaan ja toisaalta toissijaisessa vastuussa olevan kiinteistön haltijan oma toiminta asiassa. Toissijaisen vastuun sääntelyn taustalla on ajatus siitä, ettei jätteiden hylkääminen tai niiden jääminen isännättömäksi saa olla mahdollista jätteisiin liittyvien ongelmien ja ympäristön pilaantumisvaaran vuoksi.

ELY-keskukselle toimitetun selvityksen ja siihen liitetyn pesäluettelon ja vuosiselonteon perusteella on ollut pääteltävissä, että jätteistä ensisijaisesti vastuussa oleva Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesä on ollut varaton ja, että sillä ei ole ollut tosiasiallista mahdollisuutta jätehuollon järjestämiseen, vaikka jätehuollon kustannusten katsottaisiin olevan konkurssipesän massavelkaa. Nyt kyseessä olevien kuumasinkityslaitoksen toiminnassa syntyneiden ja mahdollisesti vaarallisten jätteiden jätehuollosta on tullut huolehtia viipymättä, eikä myöhemmin konkurssipesään palautuvasta omaisuudesta ole ollut varmuutta. Julkisselvitykseen siirtymisellä ei ole asiassa merkitystä.

Vuokraamalla toimintakiinteistön Baltic Best Metal Cargo Oy:n käyttöön Hymera Oy:n on täytynyt olla tietoinen kiinteistöllä harjoitettavasta toiminnasta ja siihen liittyvistä jätteistä.

Edelleen kiinteistön haltija on jätelain perusteella vastuussa hallussaan olevista jätteistä riippumatta yksityisoikeudellisista sopimuksista, joita jätteitä koskien mahdollisesti on tehty. Näin ollen Hymera Oy on kiinteistön haltijana vastuussa kiinteistöllä olevien jätteiden jätehuollon järjestämisestä, eikä hallinto-oikeudessa ole ilmennyt syytä arvioida asiaa toisin kuin ELY-keskus valituksenalaisessa päätöksessään.

Jätelain 129 §:n 1 momentin nojalla valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, jätelain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Hallinto-oikeus katsoo, että uhkasakkojen asettaminen ei ole ollut asiassa ilmeisen tarpeetonta, kun otetaan huomioon, että kiinteistön haltija ei ole noudattanut sille ennen hallintopakkomääräyksiä annettua kehotusta.

Edellä mainituin perustein hallinto-oikeus hylkää valituksen.

2. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Hallituksen esityksessä laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 29/2018 vp) on todettu muun ohella, että olisi kohtuullista, että yksityinen asianosainen saa korvausta hänelle aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista, jos oikeudenkäynnin tarve on aiheutunut viranomaisen selvästi lainvastaisesta ratkaisusta.

Kun otetaan huomioon hallinto-oikeuden ratkaisun lopputulos ja se, että oikeudenkäynnin tarve ei ole aiheutunut viranomaisen lainvastaisesta ratkaisusta, ei ole kohtuutonta, että Hymera Oy joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus on liitteenä Hall (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden ylituomari Riikka Mäki sekä hallinto-oikeustuomarit Riitta Riihimäki ja Tanja Fagerhed.

Esittelijä Heidi Laakso

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu**Päätös ja maksu**

Hymera Oy, oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

Asiamies:

Asianajaja [REDACTED] tavallinen sähköinen tiedoksianto
(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)

Jäljennös maksutta

Baltic Best Metal Cargo Oy:n konkurssipesä

Konkurssipesän pesähoitaja, asianajaja [REDACTED] tavallinen sähköinen tiedoksianto

Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat

Etelä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>